

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจ
กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๔๓ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ประธานคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. (นายประสิทธิ์ โปธสฺรณ) ขอให้พิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ รวม ๑๒ ประเด็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเฉพาะประเด็นอำนาจการพิจารณาของรัฐสภา ดังนี้

๑. กรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ จาก "...ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา "เพื่อทราบ" ก่อนเริ่มดำเนินการ" เป็น "...ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา "เพื่อพิจารณา" ก่อนเริ่มดำเนินการ "โดยแสดงรายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ออกไปใช้จ่าย" " นั้น จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น และจะเป็นการก้าวล่วงอำนาจฝ่ายบริหารหรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ ให้แต่ละสภาตั้งบุคคลที่เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณากรอบและรายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ออกไปใช้จ่ายแต่ละครั้ง และให้เสนอผลการพิจารณาและกรอบการใช้จ่ายเงินกู้นั้นต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบก็ดี หรือเพื่อให้ความเห็นชอบก็ดี จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร หรือกรณีที่แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ ให้ประธานรัฐสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาศึกษารายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ออกไปใช้จ่ายแต่ละครั้ง แล้วให้เสนอผลการพิจารณากรอบการใช้จ่ายเงินกู้นั้นต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว และได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๑๓๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวมีสาระสำคัญคือให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินบาทในนามรัฐบาลไทยเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีวงเงินกู้ไม่เกินสี่แสนล้านบาท ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๕ และ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยเป็นการพิจารณาตามลำดับ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นลงมติรับหลักการและแปรญัตติโดยคณะกรรมการเต็มสภา ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับรายมาตราโดยไม่มีการแก้ไข และในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จากนั้น ได้เสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ผลการพิจารณาปรากฏว่า ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

ต่อมา สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ซึ่งประกอบด้วยจำนวนสมาชิกจากแต่ละสภา สภาละ ๑๑ คน รวมเป็น ๒๒ คน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔๗^๑ ของรัฐธรรมนูญ และในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้

^๑ มาตรา ๑๔๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๑๖๘ เมื่อวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว

- (๑) ถ้าเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐
- (๒) ถ้าไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร
- (๓) ถ้าแก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ถ้าเป็นกรณีอื่น ให้แต่ละสภที่ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างนั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองต่างเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ถ้าสภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน

คณะกรรมการร่วมกันอาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ และอภิสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๐ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำการที่ตามมาตรานี้ด้วย

การประชุมคณะกรรมการร่วมกันต้องมีกรรมการของสภาทั้งสองมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าวุฒิสภาไม่ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔๖ ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๐ ต่อไป

ได้มีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างพระราชบัญญัติฯ ประธาน คณะกรรมการร่วมกันฯ (นายประสิทธิ์ โปธสฺรณ) จึงได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ขอความอนุเคราะห์ในการเสนอประเด็นปัญหาข้อกฎหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ รวม ๑๒ ประเด็น ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ ให้ส่งเรื่องหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเฉพาะประเด็นอำนาจการพิจารณาของรัฐสภา รวม ๒ ประเด็น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาตามข้อหารือ และมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง บทบัญญัติมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ที่วุฒิสภาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีความดังนี้

“มาตรา ๓ ให้กระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกู้เงินบาทในนามรัฐบาลไทยเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภาเพื่อทราบพิจารณาก่อนเริ่มดำเนินการ โดยแสดงรายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ไปใช้จ่าย”

โดยวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ จาก “...ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา “เพื่อทราบ” ก่อนเริ่มดำเนินการ” เป็น “...ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา “เพื่อพิจารณา” ก่อนเริ่มดำเนินการ “โดยแสดงรายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ไปใช้จ่าย” ”

ข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนว่าในการ “พิจารณา” นั้น รัฐสภาจะมีขอบเขตแห่งการพิจารณาเพียงใด จะมีอำนาจเพียงเสนอข้อเสนอนั้นต่อรัฐบาล หรือมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ หรือมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดของโครงการด้วยหรือไม่ และหากเกิดความขัดแย้งระหว่างสภาทั้งสองจะดำเนินการต่อไปอย่างไร ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจวินิจฉัยได้ว่า การกำหนดความดังกล่าวเป็นกรณีที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและอาจเป็นการก้าวล่วงอำนาจของฝ่ายบริหารหรือไม่ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีข้อสังเกตว่าการแก้ไขเพิ่มเติมเพียงเท่าที่แก้ไขมานี้ ในทางปฏิบัติก็ไม่อาจปฏิบัติได้ เพราะขาดความชัดเจนว่าสภาทั้งสองจะดำเนินการอย่างไรในการพิจารณา

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นโดยแยกประเด็นปัญหา ดังนี้

(๑) ในประเด็นปัญหาที่ว่า กรณีที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ ให้แต่ละสภาดังบุคคลที่เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณากรอบและรายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินกู้ไปใช้จ่ายแต่ละครั้ง และให้เสนอผลการพิจารณาและกรอบการใช้จ่ายเงินกู้คืนต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบก็ดี หรือเพื่อให้ความเห็นชอบก็ดี จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ร่วมกันของรัฐสภาจะกระทำได้อีกแต่เฉพาะกรณีที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น กรณีตามมาตรา ๑๕๕^๖ และมาตรา ๑๕๗^๗ และโดยที่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภาย่อมเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแนวทางดังกล่าวจึงเป็นการสร้างกระบวนการพิจารณาของรัฐสภาขึ้นใหม่นอกเหนือไปจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่าไม่อาจทำได้เพราะจะเป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒) สำหรับประเด็นปัญหาที่ว่า กรณีที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ประธานรัฐสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาศึกษารายละเอียดของโครงการที่จะนำเงินไปใช้จ่ายแต่ละครั้ง แล้วให้เสนอผลการพิจารณาประกอบการใช้จ่ายเงินก้อนนั้นต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๒๕^๘ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ และมาตรา ๘๙^๙ ของ

^๖ มาตรา ๑๕๕ ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาตามมาตรา ๑๗๖ ว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หากสภาผู้แทนราษฎรมิมีความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้ตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภารายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ถ้ารัฐสภามีมติไม่ให้ความเห็นชอบ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๘ มาตรา ๑๒๕ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ รองประธานมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานมอบหมายและปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา และผู้ทำหน้าที่แทน ต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่

เมื่อประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานและรองประธานวุฒิสภาไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เลือกกันเองให้สมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในคราวประชุมนั้น

^๙ มาตรา ๘๙ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ประธานรัฐสภาได้ ให้ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

ประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินกิจการของรัฐสภาในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามข้อบังคับ

ประธานรัฐสภาและผู้ทำหน้าที่แทนประธานรัฐสภาต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ รองประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และตามที่ประธานรัฐสภามอบหมาย

รัฐธรรมนูญ บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา และให้ประธานรัฐสภามีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และดำเนินกิจการของรัฐสภาในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามข้อบังคับ การที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ตามแนวทางนี้ มิใช่การปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินกิจการของรัฐสภาซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานรัฐสภาแต่อย่างใด ประกอบกับการพิจารณากรอบการใช้จ่ายเงินกู้ของแต่ละสภากระทำในฐานะที่เป็นสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาย่อมเป็นเอกเทศจากกัน โดยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของประธานของแต่ละสภา เว้นแต่จะเป็นการประชุมร่วมกันในกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๖^๖ ของรัฐธรรมนูญ เมื่อการเสนอรอบการใช้จ่ายเงินกู้ของคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีที่จะต้องเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภาพิจารณา ดังนั้น จึงเห็นว่าไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ ตามแนวทางที่หารือได้เช่นกัน เพราะเป็นกรณีที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของประธานรัฐสภา ทั้งยังเป็นการสร้างกระบวนการพิจารณาของรัฐสภาขึ้นใหม่ตามที่ได้กล่าวไว้ในประเด็นที่หนึ่งแล้ว จึงเป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากข้อหารือนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น การให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องนี้ จึงเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ

^๖ มาตรา ๑๓๖ ในกรณีต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

(๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามมาตรา ๑๙

(๒) การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑

(๓) การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระ

พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามมาตรา ๒๒

(๔) การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติตามมาตรา ๒๓

(๕) การมีมติให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องอื่นในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติได้ตามมาตรา ๑๒๗

(๖) การให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๗

(๗) การเปิดประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๒๘

(๘) การตราข้อบังคับการประชุมรัฐสภาตามมาตรา ๑๓๗

(๙) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่าง

พระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๕

(๑๐) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติใหม่ ตาม

มาตรา ๑๕๑

(๑๑) การให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง

(๑๒) การแถลงนโยบายตามมาตรา ๑๗๖

(๑๓) การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๗๙

(๑๔) การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงครามตามมาตรา ๑๘๙

(๑๕) การรับฟังคำชี้แจงและการให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐

(๑๖) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑

แผ่นดินตามมติของคณะรัฐมนตรีเท่านั้น การวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุดท้ายและเป็นอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓